

*Azərbaycan Respublikası
Maliyyə Nazirliyinin
"06" dekabr 2011-ci il tarixli
Q-01 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.*

**Avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari
sığortası üzrə yol-nəqliyyat hadisəsi iştirakçılarının tərtib
etdiyi protokolun forması və tərtib edilməsi**

Q A Y D A S I

Bakı 2011

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qayda «İcbari sığortalar haqqında» Azərbaycan Respublikasının 2011-ci il 24 iyun tarixli 165-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 15 sentyabr tarixli 500 nömrəli Fərmanının 3.1.9-cu yarımbəndinin icrası məqsədilə hazırlanmışdır və avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari sığortası üzrə yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçılarının tərtib etdiyi protokolun forması və tərtib edilməsi ilə bağlı məsələləri tənzimləyir.

1.2. Avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari sığortası müqaviləsi bağlayarkən, sığortaçı sığorta şəhadətnaməsi ilə birlikdə bu Qaydalara Əlavə 1-də müəyyən edilmiş Protokol formasını, Əlavə 2-də müəyyən edilmiş təlimatı və Əlavə 3-də müəyyən edilmiş nümunəvi sxemləri ən azı 1 nüsxədə sığorta olunana təqdim etməlidir.

2. Yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçılarının tərtib etdiyi protokolun forması

2.1. Yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçılarının tərtib etdiyi protokolun forması üz hissəsi və arxa hissədən ibarətdir.

2.2. Yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçılarının tərtib etdiyi protokolun forması Əlavə 1-də müəyyən edilir.

3. Yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçılarının tərtib etdiyi protokolun tərtib edilməsi ilə bağlı tələblər

3.1. Müvafiq sığorta müqaviləsi bağlanarkən bu Qaydada nəzərdə tutulan protokolun tərtib edilməsi zamanı aşağıdakılara riayət edilməli olan aşağıdakı tələblər barədə sığorta olunanlara yazılı tövsiyə verilməlidir:

3.1.1. Protokol formasında tələb olunan bütün sahələrin doldurulmasına və mümkün məlumatların qeyd edilməsinə diqqətlə və vicdanla yanaşmaq;

3.1.2. protokol formasında tələb olunan məlumatların diyircəkli qələmlə, surətinin çıxarıldığı halda da oxuna bilən qaydada səliqəli şəkildə yazmaq;

3.1.3. yol-nəqliyyat hadisəsinin hər iki iştirakçısında protokol forması olduqda belə, onların yalnız birindən istifadə etmək;

3.1.4. imzalanmış protokolun əslini sığortaçıya təqdim etməzdən əvvəl onun surətini iki nüsxədə çıxarib yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçılarının hər birində bir nüsxəsini saxlamaq;

3.2. protokol sığortaçıya təqdim edildikdən sonra, sığortaçının nümayəndəsindən bir neçə protokol formasını ödənişsiz olaraq götürüb avtomobildə saxlamaq.

4. Yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçılarının tərtib etdiyi protokol formasının tərtib edilməsi qaydası

4.1. Protokol formasının üz hissəsi aşağıdakı kimi doldurulur:

4.1.1. 1-ci bənddə yol-nəqliyyat hadisəsinin baş verdiyi yer (şəhər, qəsəbə, kənd, küçə, məhəllə və s.), 2-ci bənddə hadisənin tarixi və vaxtı, 3-cü bənddə yol-nəqliyyat hadisəsi nəticəsində zərər dəymiş avtonəqliyyat vasitələrinin sayı, 4-cü bənddə avtonəqliyyat vasitələrindən başqa digər əmlaka (evə, hasara, digər tikiliyə, yol nişanına, yol mühəndis qurğularına, işıq dirəyinə və s.) zərər dəyib-dəyməməsi barədə məlumatlar, habelə belə əmlaka zərər dəymiş olduğu halda, həmin əmlakın növü və sahibi barədə qeyd edilir;

4.1.2. əgər yol-nəqliyyat hadisəsinin hər hansı avtonəqliyyat vasitəsinin sərnişini qismində və ya digər şahidləri varsa, 5-ci bənddə onların soyadları, adları, atalarının adları və telefon nömrələri qeyd edilməlidir. Şahidlərin olmadığı təqdirdə, qeyd olunan bənddə “şahidlər yoxdur” yazılır;

4.1.3. 6-cı bənddə hadisə yerinə dövlət yol polisi əməkdaşının gəlib-gəlməməsi barədə, habelə hadisəni qeydiyyatı aldığı təqdirdə, onun xidməti vəsiqəsinin, bu mümkün olmadıqda isə xidməti avtomobilinin nömrəsi qeyd edilir;

4.1.4. 7-ci, 8-ci, 9-cu 10-cu, 11-ci, 12-ci və 13-cü bəndlərdə tələb olunan, avtonəqliyyat vasitələrinə və onların sürücülərinə aid məlumatlar yol-nəqliyyat hadisəsinin hər bir iştirakçısı tərəfindən ayrı-ayrılıqda müvafiq sütunlarda (zərərvuran iştirakçı “A” avtonəqliyyat vasitəsinə aid sol kənar sütunda, zərərçəkən iştirakçı isə “B” avtonəqliyyat vasitəsinə aid sağ kənar sütunda) qeyd edilməlidir;

4.1.5. 11-ci bənddə yol-nəqliyyat hadisəsi zamanı avtonəqliyyat vasitəsinin zərbəyə məruz qaldığı hissə “ox” işarəsi ilə göstərilir;

4.1.6. 12-ci bənddə zərər dəyməsi aşkar görünən hissə və elementlərin adları və zərərin xüsusiyyətləri dəqiq və qısa şəkildə təsvir edilir. Bu zaman zərərin dərəcəsindən asılı olaraq “sıyrılma”, “cızılma” “əzilmə” “deformasiya”, “qırılma”, “sınma” “çat” sözlərindən istifadə edilməlidir;

4.1.7. 14-cü bənddə yol-nəqliyyat hadisəsinin sxemi çəkilərkən küçənin adı, avtonəqliyyat vasitələrinin hərəkət istiqaməti, toqquşma zamanı avtonəqliyyat vasitələrinin vəziyyəti və onların yekun vəziyyəti, işıqforların yerləşməsi, yol nişanları, nişanlanma xətləri, imkan daxilində isə təkər izləri səliqə ilə göstərilməlidir. Bu zaman bu Qaydalara Əlavə 3-də müəyyən edilmiş müvafiq nümunəvi sxemdən istifadə edilməklə, həmin sxemin nömrəsi də qeyd edilir.

4.1.8. 15-ci bənddə yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçısı olan hər iki sürücünün yol-nəqliyyat hadisəsinin şəraiti ilə bağlı fikir ayrılıqlarının olmamasını təsdiq edən imzaları qeyd edilir.

4.2. Protokol formasının arxa hissəsi aşağıdakı kimi doldurulur:

4.2.1. 1-ci və 2-ci bəndlər yol-nəqliyyat hadisəsinin hər bir iştirakçılarını tərəfindən ayrı-ayrılıqda (“A” avtonəqliyyat vasitəsinin sürücüsü 1-ci bəndi, “B”-

avtonəqliyyat vasitəsinin sürücüsü 2-ci bəndi) doldurulur. Hər bir sürücü müvafiq olaraq,

4.2.1.1. 1.1-ci və ya 2.1-ci bənddə hadisənin baş verməsinin təfərrüatı ilə bağlı məlumatı öz fikirləri ilə izah etməlidir. Bu zaman müvafiq bənddəki sahə kifayət etmədikdə vacib əlavələr təmiz vərəqdə yazılıb, ad, soyad və imza ilə təsdiq edilməklə protokola qoşulur və 3-cü bənddən sonra “qoşma” qeyd olunan yerdə qoşulan vərəqlərin sayı qeyd etməlidirlər;

4.2.1.2. 1.2-ci və ya 2.2-ci bənddə avtonəqliyyat vasitəsinin mülkiyyətçisi olduğunu, icarəyə götürmüş olduğunu, yoxsa onu etibarnamə, yaxud digər qanuni əsaslarla idarə etməsini qeyd etməlidirlər;

4.2.1.3. 1.3-cü və ya 2.3-cü bənddə yol-nəqliyyat hadisəsindən sonra avtonəqliyyat vasitəsinin mühərrikini işə salmaqla onun hadisə yerindən aparılması üçün mexaniki idarə olunub-olunmamaq imkanı, əgər bu cür imkan yoxdursa, avtonəqliyyat vasitəsinin yerləşdiyi yerin ünvanını göstərməlidirlər.

4.2.2. Yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçılarının və ya onlardan hər hansı birinin yol-nəqliyyat hadisəsinin səbəbi, şəraiti və bununla bağlı digər məlumatlarla bağlı əlavə qeydləri olduqda, 3-cü bənddə qeyd edilir.

4.3. Protokol forması yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçıları tərəfindən birgə doldurulduğu tarixdə hər iki iştirakçı tərəfindən müvafiq yerlərdə (üz hissədə 13-cü bənddən sonra və 15-ci bənddə, arxa hissədə “Qoşma”dan sonra) imzalanmalıdır.

4.4. Protokol yol-nəqliyyat hadisəsinin hər iki iştirakçısı tərəfindən imzalandıqdan sonra, ”A” avtonəqliyyat vasitəsinin (zərərvuranın) sığortaçısına təqdim edilməlidir.

4.5. Ekspertlər və ya təmir müəssisələrinin mütəxəssisləri tərəfindən “B” avtonəqliyyat vasitəsinə baxış zamanı protokolda göstərilməmiş və görünməyən (gizli) zədələr aşkarlanarsa, bu zaman ona vurulan zərərin həcmnin 1000 manatdan artıq olması müəyyənləşdiyi halda belə, sığortaçı tərəfindən DYP-nin arayışı tələb edilmir.

1. AVTONƏQLİYYAT VASİTƏSİ "A"

1.1. YNH-nin baş verdiyi şəraitin təfərrüatı: _____

1.2. Sürücü ANV-yə münasibətdə ☐ ANV-nin mülkiyyətçisidir
☐ ANV-ni _____ əsasında idarə edir.
etibarnamənin və ya digər müvafiq sənədin tarixi, nömrəsi və adı

1.3. ANV-ni idarə etməklə onun yerini dəyişmək olarmı? ☐ Bəli ☐ Xeyr
Əgər cavab "xeyr"dirsə, onda ANV hazırda haradadır? _____

2. AVTONƏQLİYYAT VASİTƏSİ "B"

2.1. YNH-nin baş verdiyi şəraitin təfərrüatı: _____

2.2. Sürücü ANV-yə münasibətdə ☐ ANV-nin mülkiyyətçisidir
☐ ANV-ni _____ əsasında idarə edir.
etibarnamənin və ya digər müvafiq sənədin tarixi, nömrəsi və adı

2.3. ANV-ni idarə etməklə onun yerini dəyişmək olarmı? ☐ Bəli ☐ Xeyr
Əgər cavab "xeyr"dirsə, onda ANV hazırda haradadır? _____

3. Əlavə qeyd (varsa):

Qoşma: ☐ *vərəq*

ANV "A"-nın sürücüsü

ANV "B"-nin sürücüsü

imza

adı, soyadı, atasının adı

imza

adı, soyadı, atasının adı

Tarix: _____-c_ il

QEYD 1: Aşağıdakı hallar eyni zamanda mövcud olarsa, və bu Protokol forması qaydada tələb olunan qaydada tərtib edilərək sığortacıya təqdim olunarsa, yol-nəqliyyat hadisəsinin baş verməsi faktının təsdiqi üçün yol polisi orqanının arayışı tələb olunmur:

- hadisə ikidən artıq olmayan avtonəqliyyat vasitəsinin iştirakı ilə baş verdikdə;
- hadisənin baş verdiyi anda hər iki avtonəqliyyat vasitəsinin sahiblərinin mülki məsuliyyəti icbari qaydada sığortalanmış olduqda;
- hadisənin baş verməsində təqsirli olan şəxsin müəyyən edilməsi üzrə tərəflər arasında mübahisə olmadıqda;
- hadisə nəticəsində sağlamlığa zərər dəymədikdə;
- hadisə nəticəsində dəymiş zərərin həcmnin 1000 manatdan çox olmaması hadisə iştirakçıları və sığortacı tərəfindən əqlabatan şəkildə ehtimal edildikdə.

QEYD 2: Zərərin əvəzinin ödənilməsi barədə tələb zərərveranın mülki məsuliyyətini sığortalamış sığortacıya qarşı irəli sürülür.

YNH-nin baş verdiyi tarixdən 3 iş günü ərzində tərtib edilib sığortacıya təqdim olunmalıdır.

YOL-NƏQLİYYAT HADİSƏSİNİN İŞTİAKÇILARININ TƏRTİB ETDYİ PROTOKOL FORMASININ DOLDURULMASI VƏ İSTİFADƏSİ ÜZRƏ TƏLİMAT

Diqqət: *Protokol formasının doldurulması və imzalanması yol-nəqliyyat hadisəsinin (YNH) hər hansı iştirakçısının hadisənin baş verməsindəki təqsirini təsdiq edən akt deyil.*

I. Aşağıdakı şərtlərin hər birinin mövcud olduğu halda, yəni:

- *hadisə ikidən artıq olmayan avtonəqliyyat vasitəsinin iştirakı ilə baş verdikdə;*
- *hadisənin baş verdiyi anda hər iki avtonəqliyyat vasitəsinin sahiblərinin mülki məsuliyyəti icbari qaydada sığortalanmış olduqda;*
- *hadisənin baş verməsində təqsirli olan şəxsin müəyyən edilməsi üzrə tərəflər arasında mübahisə olmadıqda;*
- *hadisə nəticəsində sağlamlığa zərər dəymədikdə;*
- *hadisə nəticəsində dəymiş zərərin həcmnin 1000 manatdan çox olmaması hadisə iştirakçıları və sığortaçı tərəfindən ağılabatan şəkildə ehtimal edildikdə,*

sığorta hadisəsinin tənzimlənməsi hüququnuzdan sadələşdirilmiş qaydada, yəni YNH-dən sonra hadisəni qeydiyyatla almaq üçün **Dövlət Yol Polisi əməkdaşı gəlmədən və (və ya) onun müvafiq arayışı olmadan zərər vurulmuş şəxsə sığorta ödənişinin verilməsi bu protokol formasını tam və düzgün doldurmaqla mümkündür.**

II. Protokol formasının doldurulması üzrə vacib tövsiyələr:

1. Protokol formasında tələb olunan bütün sahələrin doldurulmasına və mümkün məlumatların qeyd edilməsinə diqqətlə və vicdanla yanaşılmalıdır.
2. Protokol forması diyərcəkli qələmlə, surətinin çıxarıldığı halda da oxuna bilən qaydada səliqəli doldurulmalıdır. Düzgün, səliqəli, vicdanla və doğru cavablandırılmaqla tərtib edilmiş Protokol sığortaçının işini sürətləndirir və daha tez bir müddətdə sığorta ödənişi almağa şərait yaradır. Əks halda, ciddi vaxt itkisi ehtimalı böyükdür. Bundan başqa, yanlış məlumatlar aşkarlandığı halda sığorta ödənişindən imtinaya da səbəb ola bilər.
3. YNH-nin hər iki iştirakçısında protokol forması olduqda belə, onların yalnız birindən istifadə olunması tövsiyə edilir.
4. Nəzərə alınmalıdır ki, protokol formasında “A” hərfi ilə qeyd edilən ANV-yə dair məlumatlar zərərverənə, “B” hərfi ilə qeyd edilən ANV-yə dair məlumatlar isə zərərçəkənə aiddir.
5. İmzalanmış protokolu sığortaçıya təqdim etməzdən əvvəl onun surətinin iki nüsxədə çıxarılıb YNH iştirakçılarının hər birində bir nüsxəsinin saxlanması tövsiyə edilir.
6. Protokol **sığortaçıya təqdim edildikdən sonra, sığortaçının nümayəndəsindən bir neçə təmiz protokol forması götürüb, avtomobildə saxlamaq tövsiyə edilir.**

III. Protokol formasının doldurulması üzrə ümumi göstərişlər:

1. Protokol forması **üz hissədən və arxa hissədən** ibarətdir.

1.1. Protokol formasının üz hissəsinin doldurulması zamanı aşağıdakılar nəzərə alınmalıdır:

➤ **1-ci bənddə** YNH-nin baş verdiyi yer (*şəhər, qəsəbə, kənd, küçə, məhəllə və s.*), **2-ci bənddə** hadisənin tarixi və vaxtı, **3-cü bənddə** YNH nəticəsində zərər dəymiş ANV-lərin sayı, **4-cü bənddə** ANV-lərdən başqa digər əmlakla (*evə, hasara, digər tikiliyə, yol nişanına, yol mühəndis qurğularına, işıq dirəyinə və s.*) zərər dəyib-dəyməməsi barədə məlumatlar, habelə belə əmlakla zərər dəymiş olduğu halda, həmin əmlakın növü və sahibinin adı (fiziki şəxsdirsə o cümlədən soyadı) qeyd edilir.

➤ Əgər YNH-nin hər hansı ANV-nin sərnişini qismində və ya digər şahidləri varsa, **5-ci bənddə** onların soyadları, adları, atalarının adları və telefon nömrələri qeyd edilməlidir. Şahidlərin olmadığı təqdirdə, qeyd olunan bənddə *“şahidlər yoxdur”* yazmaq lazımdır.

➤ 6-cı bənddə hadisə yerinə Dövlət Yol Polisi əməkdaşının gəlib-gəlməməsi barədə, habelə hadisəni qeydiyyata aldığı təqdirdə, onun xidməti vəsiqəsinin, bu mümkün olmadıqda xidməti avtomobilinin nömrəsi qeyd edilməlidir.

➤ 7-ci, 8-ci, 9-cu, 10-cu 11-ci, 12-ci və 13-cü bəndlərdə tələb olunan, ANV-lərə və onların sürücülərinə aid məlumatlar YNH-nin hər bir iştirakçısı tərəfindən ayrı-ayrılıqda müvafiq sütunlarda (*zərərverən iştirakçı ANV "A"-ya aid sol kənar sütunda, zərərçəkən iştirakçı isə ANV "B"-yə aid sağ kənar sütunda*) qeyd edilməlidir.

➤ **11-ci bənddə** YNH zamanı ANV-nin zərərə məruz qaldığı hissə "ox" işarəsi ilə göstərilməlidir.

➤ **12-ci bənddə** zərər dəyməsi aşkar görünən hissə və elementlərin adlarını və zərərin xüsusiyyətlərini dəqiq və qısa şəkildə təsvir etmək lazımdır. Bu zaman zərərin dərəcəsi asılı olaraq "*sıyrılma*", "*cızılma*" "*əzilmə*" "*deformasiya*", "*qırılma*", "*sınma*" "*çat*" sözlərindən istifadə edilməlidir. **ANV-nin hər hansı hissəsinə dəymiş aşkar zərərlər təsvir olunmadığı təqdirdə, sığortaçı zədələnmiş həmin hissənin YNH nəticəsində deyil, digər şəraitdə zədələnməsi qənaətinə gələ bilər.** Ekspertlər və ya təmir müəssisələrinin mütəxəssisləri tərəfindən ANV "B"-yə baxış zamanı görünməyən (gizli) zədələr aşkarlanarsa, bu zaman ona vurulan zərərin həcmi 1000 manatdan artıq olması müəyyənləşdiyi halda belə, sığortaçı tərəfindən DYP-nin arayışı tələb edilmir.

➤ **13-cü bənd** doldurularkən hər bir ANV-nin sürücüsü özünə aid (*zərərverən iştirakçı "A" hərfinin, zərərçəkən iştirakçı isə "B" hərfinin altındakı*) xanaları işarələyərkən diqqət yetirilməlidir ki, "*dayanacaq*" "*duracaq*" deyil. Yəni, əgər ANV-nin işıqforun qadağanedici signalına görə durduğu şərait göstərilirsə, bu zaman 1-ci xana deyil, 20-ci xana qeyd edilməlidir;

➤ **14-cü bənddə** nəzərdə tutulmuş sxemi çəkərkən, protokol forması ilə birlikdə sizə təqdim olunmuş "**nümunəvi sxemlər**"ə baxın, sizin hadisəyə uyğun gələn sxemin nömrəsini yazdıqdan sonra həmin sxemi 14-cü bənddəki boş sahəyə köçürün, **lakin** nəzərə alın ki, sxemdə ANV-lərin hərəkət istiqaməti, toqquşma zamanı ANV-lərin vəziyyəti və onların yekun vəziyyəti, işıqforların yerləşməsi, yol nişanları, nişanlanma xətləri, imkan daxilində isə təker izləri səlhiq ilə göstərilməlidir.

➤ **15-ci bənddə** YNH-nin iştirakçısı olan hər iki sürücünün YNH-nin şəraiti ilə bağlı fikir ayrılıqlarının olmamasını təsdiq edən imzaları qeyd edilməlidir.

1.2. Protokol formasının arxa hissəsi doldurularkən aşağıdakılar nəzərə alınmalıdır:

➤ 1-ci və 2-ci bəndlər YNH-nin hər bir iştirakçısı tərəfindən ayrı-ayrılıqda (*ANV "A"-nın sürücüsü 1-ci bənddə, ANV "B"-nin sürücüsü 2-ci bənddə*) doldurulur. Hər bir sürücü müvafiq olaraq,

➤ 1.1-ci və ya 2.1-ci bənddə hadisənin baş verməsinin təfərrüatı ilə bağlı məlumatı öz fikirləri ilə izah etməli (*bu zaman müvafiq bənddəki sahə kifayət etmədikdə vacib əlavələr təmiz vərəqdə yazılıb, ad, soyad və imza ilə təsdiq edilməklə protokola qoşulur və 4-cü bənddən sonra "qoşma" qeyd olunan yerdə qoşulan vərəqlərin sayı qeyd edilir*);

➤ 1.2-ci və ya 2.2-ci bənddə ANV-nin mülkiyyətçisi olduğunu, yoxsa onu etibarnamə, yaxud digər qanuni əsaslarla idarə etməsini qeyd etməli;

➤ 1.3-cü və ya 2.3-cü bənddə YNH-dən sonra ANV-nin mühərrikini işə salmaqla onun hadisə yerindən aparılması üçün mexaniki idarə olunub-olunmamaq imkanı, əgər bu cür imkan yoxdursa, ANV-nin yerləşdiyi yerin ünvanını göstərməlidirlər.

➤ YNH-nin iştirakçılarının və ya onlardan hər hansı birinin YNH-nin səbəbi, şəraiti və bununla bağlı digər məlumatlarla bağlı əlavə qeydləri olduqda, 3-cü bənddə qeyd edilir.

IV. Protokol formasının YNH-nin iştirakçısı tərəfindən birgə doldurulduğu tarixdə hər iki iştirakçı tərəfindən müvafiq yerlərdə (*üz hissədə 13-cü bənddən sonra və 15-ci bənddə, arxa hissədə "Qoşma"dan sonra*) imzalanmasına diqqət yetirilməlidir.

V. Protokol YNH-nin hər iki iştirakçısı tərəfindən imzalandıqdan sonra, ANV "A"-nın (zərərverənin) sığortaçısına təqdim edilməlidir. (Bu zaman sığortaçı "İcbari sığortalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulan digər müvafiq sənədləri də tələb edəcəkdir.)

Diqqət: *Protokol imzalanaraq sığortaçıya təqdim edildikdən sonra heç bir dəyişikliyə və düzəlişə yol verilmir.*

Yol-nəqliyyat hadisələrinin nümunəvi sxemləri

Sxemlərdə istifadə olunan şərti işarələr:

«A» və «B» – yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçısı olan avtonəqliyyat vasitələri;

«0» – yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçısı hadisə nəticəsində dəyən zərərə görə məsuliyyət daşımır.

«1» – yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçısı hadisə nəticəsində dəyən zərərə səbəb olan, yol hərəkəti qaydalarının pozulmasına görə məsuliyyət daşıyır.

«1/2» – yol-nəqliyyat hadisəsinin hər iki iştirakçısı yol hərəkəti qaydalarının müvafiq tələblərini pozmaqla hadisə nəticəsində dəymiş zərərə görə birgə məsuliyyət daşıyırlar.

yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçısı olan və həmin hadisənin baş verməsinə görə yol hərəkəti qaydalarının müvafiq tələblərini pozmaqla məsuliyyət daşıyan avtonəqliyyat vasitəsi;

yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçısı olan, lakin həmin hadisənin baş verməsinə görə məsuliyyət daşımayan avtonəqliyyat vasitəsi;

və

yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçısı olan və həmin hadisənin baş verməsinə görə yol hərəkəti qaydalarının müvafiq tələblərini pozmaqla birgə məsuliyyət daşıyan avtonəqliyyat vasitələri;

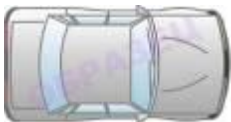
yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçısı olan və icazə verilmiş maksimum kütləsi 3,5 t-dan artıq olan yük avtomobili;

yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçısı olan və icazə verilmiş maksimum kütləsi 2,5 t-dan artıq olan yük avtomobili;

yol-nəqliyyat hadisəsinin iştirakçısı olan və sürəti 40 km/s-dan artıq olmayan avtonəqliyyat vasitəsi;

yol-nəqliyyat hadisəsində iştirak etməyən avtonəqliyyat vasitəsi;

avtonəqliyyat vasitəsinin hərəkət istiqaməti;

avtomobillərin toqquşması zamanı zərbə yeri;

ışığıfor (yanan işıq çarpaz xətlərlə və ya "ox" işarəsi ilə qeyd edilir)

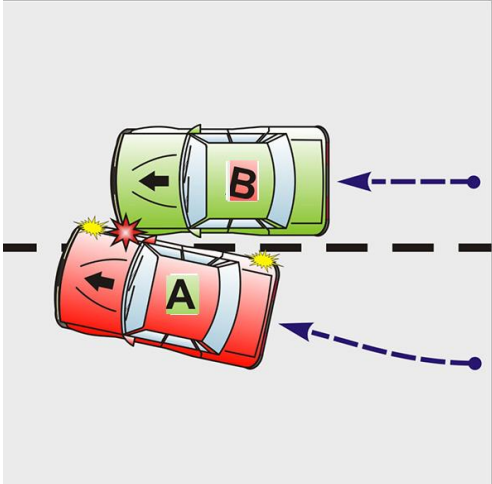

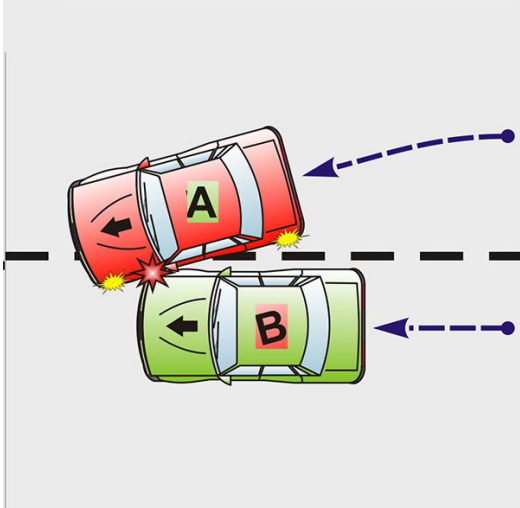
yolun hərəkət hissəsindəki maneə

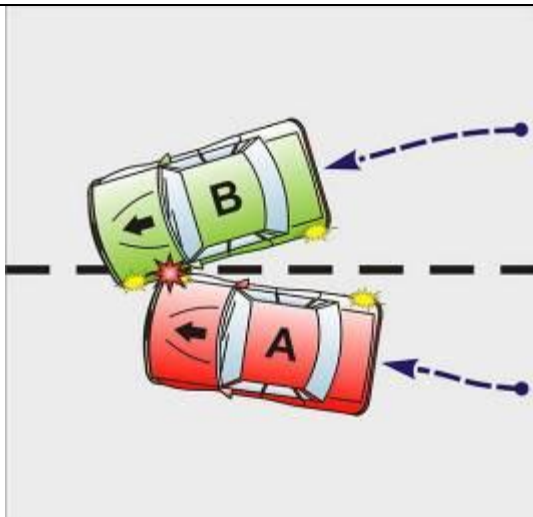
Sxemlərin izahında istifadə olunan akronimlər:

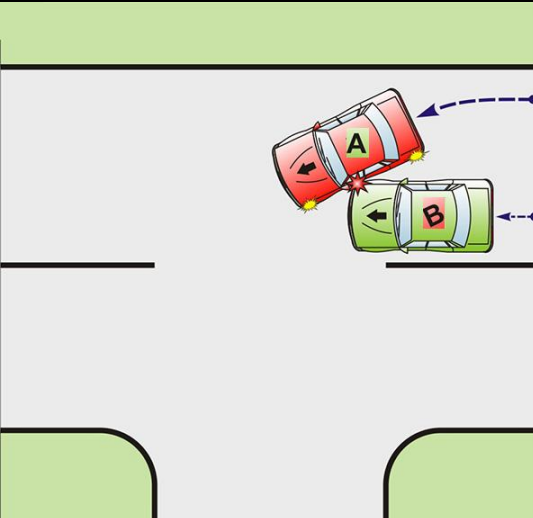
- **YHH Qanun** – “Yol hərəkəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu;
- **YNH** – yol-nəqliyyat hadisəsi;

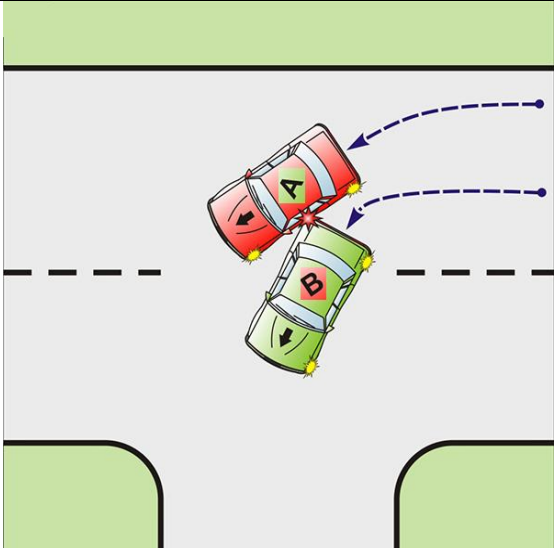
I. Eyni istiqamətdə hərəkət edən nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti zamanı baş verən yol nəqliyyat hadisələri

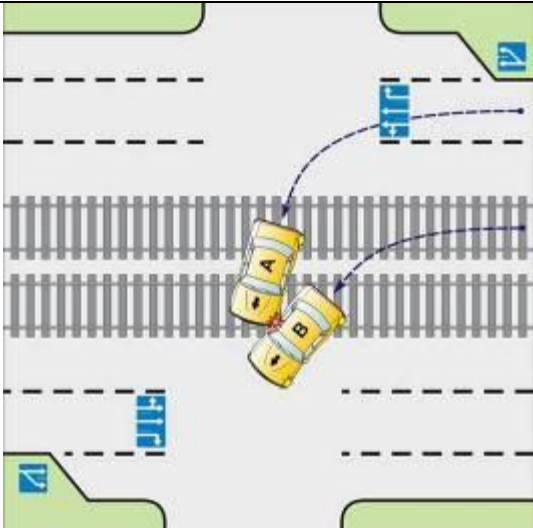
Sxem № 1.1	Şərh	A	B
	A yerdəyişmə zamanı özündən sağda hərəkət edən B-yə yol vermir. Beləliklə, A YHH Qanunun 42-ci maddəsinin beşinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	B		
	9 10	17	

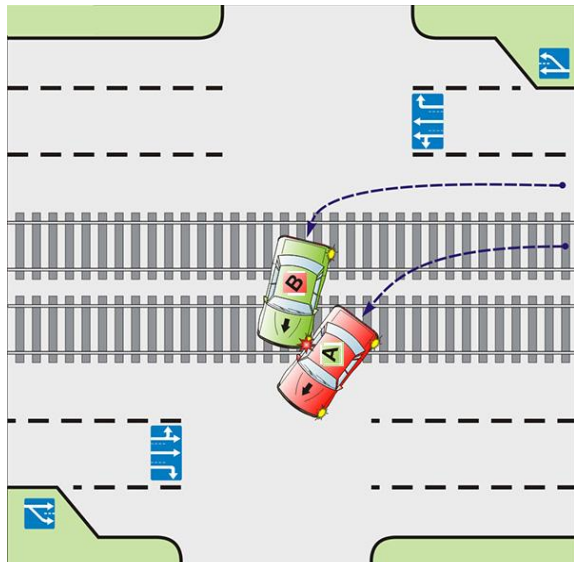
Sxem № 1.2	Şərh	A	B
	A yerdəyişmə zamanı özündən solda hərəkət edən B-yə yol vermir. Beləliklə, A YHH Qanunun 42-ci maddəsinin beşinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	B		
	9 10 17		

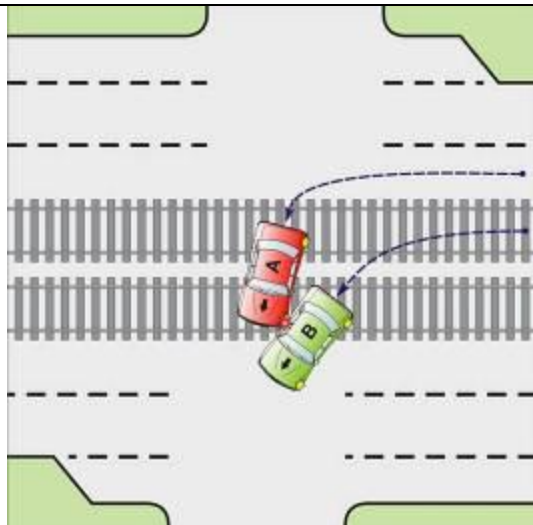
Sxem № 1.3	Şərh	A	B	
	A və B eyni vaxtda yerdəyişmə edərkən A B-yə yol vermir. Beləliklə, A YHH Qanunun 42-ci maddəsinin beşinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
	9 10			9 10 17

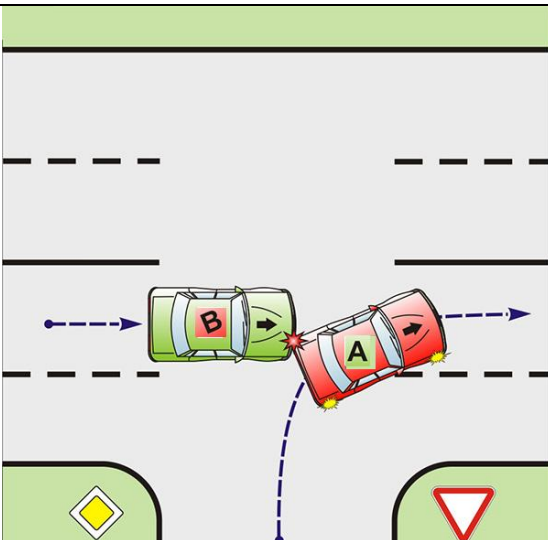
Sxem № 1.4	Şərh	A	B	
	A sola dönərkən düzgün mövqe tutmur və B ilə toqquşur. Beləliklə, A YHH Qanunun 42-ci maddəsinin altıncı hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
	10 13 17			

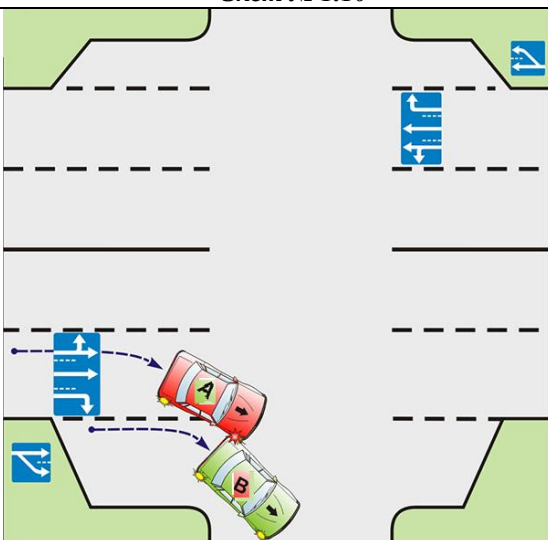
Sxem № 1.5	Şərh	A	B	
	A sola dönərkən sol kənar zolaqda mövqe tutmur və eyni zamanda sol kənar zolaqdan hərəkət hissəsi ilə bir səviyyədə yerləşən eyni istiqamətli tramvay yolları ilə sola dönən B ilə toqquşur. Beləliklə, A YHH Qanunun 42-ci maddəsinin altıncı hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
	13 17			13

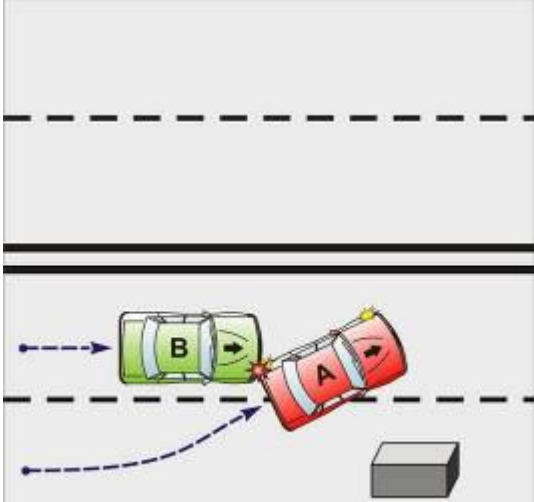
Sxem № 1.6	Şərh	A	B
	B sola dönməni 5.8.1 və ya 5.8.2 nişanlarının olduğu halda hərəkət hissəsi ilə bir səviyyədə yerləşən eyni istiqamətli tramvay yolları ilə yerinə yetirir. A sola dönmərkən sol kənar vəziyyəti tutmur. Beləliklə, A və B YHH Qanunun 42-ci maddəsinin altıncı hissəsinin tələblərini pozur.	1/2	1/2

Sxem № 1.7	Şərh	A	B	
	B sola dönməni sol kənar zolaqdan yerinə yetirir. A sola dönməni 5.8.1 və ya 5.8.3 nişanlarının olduğu halda hərəkət hissəsi ilə bir səviyyədə yerləşən eyni istiqamətli tramvay yolları ilə yerinə yetirir. Beləliklə, A YHH Qanunun 42-ci maddəsinin altıncı hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
	13			13 17

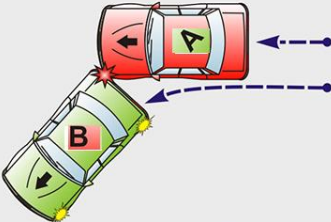
Sxem № 1.8	Şərh	A	B	
	A sola dönməni hərəkət hissəsinin sol kənar zolağı ilə yerinə yetirir. B sola dönməni hərəkət hissəsi ilə bir səviyyədə yerləşən eyni istiqamətli tramvay yolları ilə yerinə yetirir. Beləliklə, A YHH Qanunun 42-ci maddəsinin altıncı hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
	13 17			13

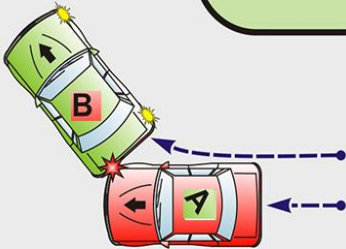
Sxem № 1.9	Şərh	A	B	
	A sağa dönməni hərəkət hissəsinin sağ kənar zolağı ilə hərəkət etmək imkanı olduğu halda, sağ kənar zolaqla yerinə yetirmir. B YHH Qanunun tələblərinə riayət edərək sol kənar zolaqla yüksək sürətlə hərəkət edir. Beləliklə, B YHH Qanunun 42-ci maddəsinin yeddinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	<table><tr><th>A</th><th>B</th></tr><tr><td>12</td><td></td></tr></table>			A
A	B			
12				

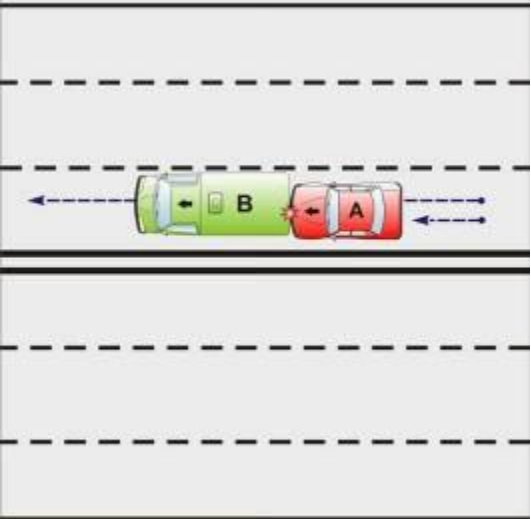
Sxem № 1.10	Şərh	A	B	
	B sağa dönməni tormozlama zolağından, A isə sol kənar zolaqdan yerinə yetirir. Beləliklə, A YHH Qanunun 42-ci maddəsinin yeddinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	<table><tr><th>A</th><th>B</th></tr><tr><td>9 12</td><td>12 17</td></tr></table>			A
A	B			
9 12	12 17			

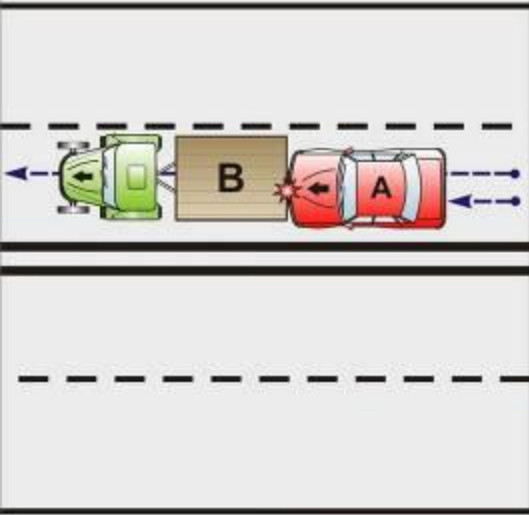
Sxem № 1.11	Şərh	A	B	
	A hərəkət hissəsində olan maneənin sol tərəfindən ötür keçir. B sol hərəkət zolağı ilə hərəkət edir. Beləliklə, A YHH Qanunun 42-ci maddəsinin beşinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
	10			

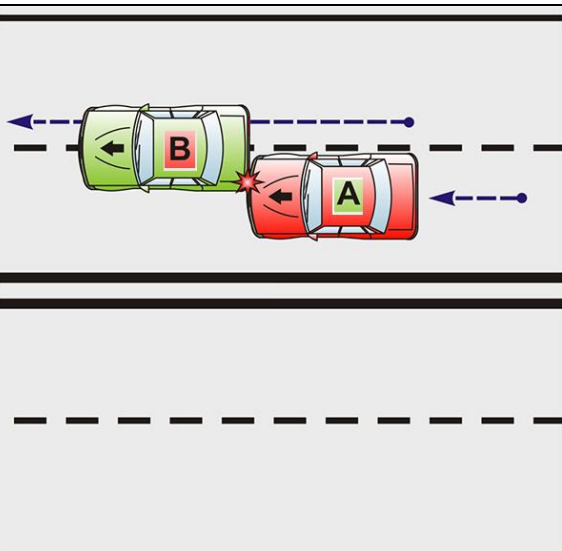
Sxem № 1.12	Şərh		A	B
	A və B eyni istiqamətdə eyni zolaqda hərəkət edir. Beləliklə, A YHH Qanunun 50-ci maddəsinin üçüncü hissəsinin tələblərini pozur.		1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A	B		
	8	8		

Sxem № 1.13	Şərh		A	B
	A və B eyni istiqamətdə eyni zolaqda hərəkət edir. B döngədə sola dönür. Beləliklə, A YHH Qanunun 50-ci maddəsinin üçüncü hissəsinin tələblərini pozur.		1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A	B		
	8	13		

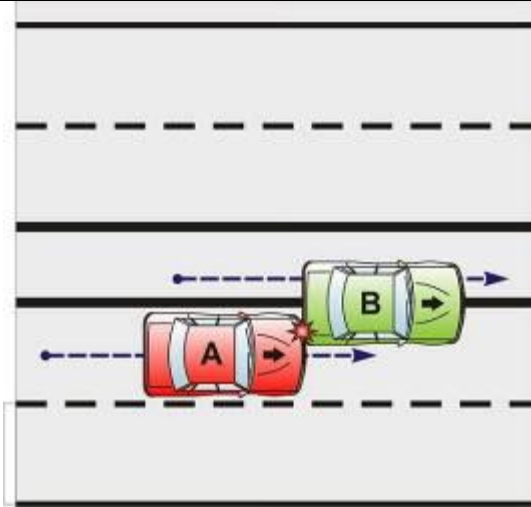
Sxem № 1.14	Şərh	A	B	
	A və B eyni istiqamətdə eyni zolaqda hərəkət edir. B döngədə sağa dönr. Beləliklə, A YHH Qanunun 50-ci maddəsinin üçüncü hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	<table><tr><th>A</th><th>B</th></tr><tr><td>8</td><td>12</td></tr></table>			A
A	B			
8	12			

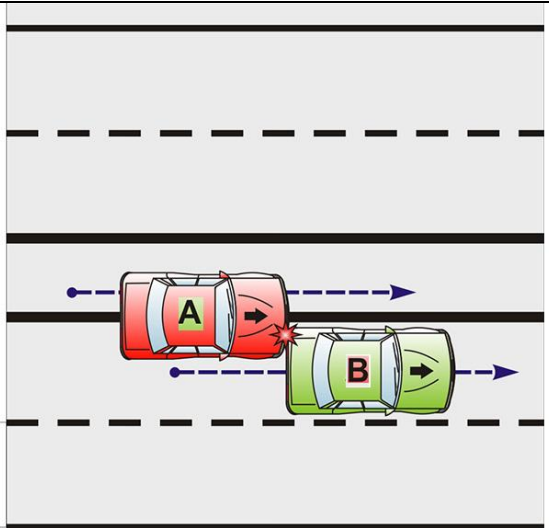
Sxem № 1.15	Şərh	A	B	
	A bir istiqamətdə 2-dən çox hərəkət zolağı olan hərəkət hissəsinin sol kənar zolağı ilə hərəkət edərək qarşısında hərəkət edən yük avtomobili (icazə verilən maksimum kütləsi 3.5 tondan çox olan) toqquşur. Beləliklə, A YHH Qanunun 50-ci maddəsinin üçüncü hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
	8			8

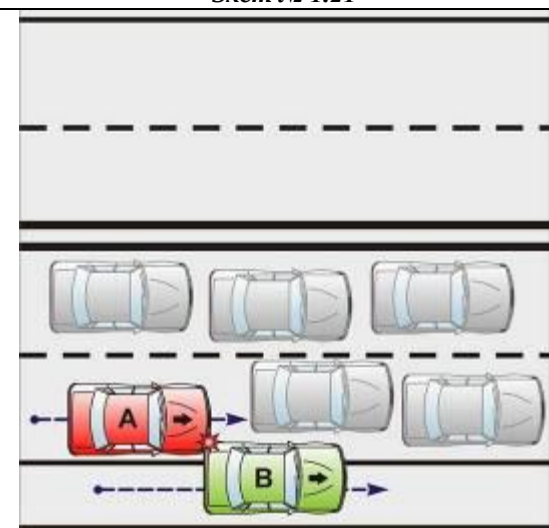
Sxem № 1.16	Şərh	A	B	
	A bir istiqamətdə 2 hərəkət zolağı olan hərəkət hissəsinin sol kənar zolağı ilə hərəkət edərək qarşısında hərəkət edən nəqliyyat vasitəsi ilə (surəti 40 km/saatdan çox olmayan) toqquşur. Beləliklə, A YHH Qanunun 50-ci maddəsinin üçüncü hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
	8			8

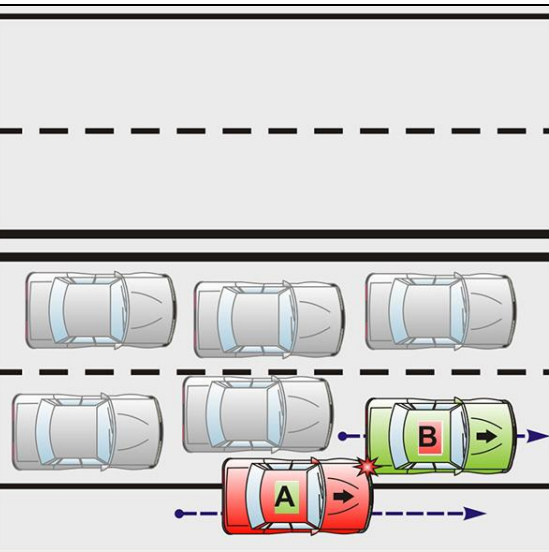
Sxem № 1.17	Şərh	A	B	
	B hərəkət zolaqlarının sərhədlərini göstərən nişanlanma xəttinin üstündən keçərək hərəkət edir. A B-dən arxada hərəkət edir. Beləliklə, A YHH Qanunun 50-ci maddəsinin üçüncü hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
	8 (və ya 9)			8 (və ya 9)

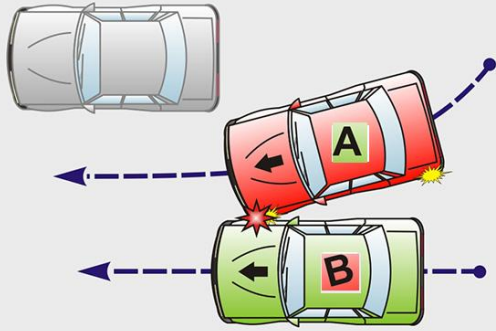
Sxem № 1.18	Şərh	A	B	
	A və B yol kənarı ilə hərəkət edir və ya orta ilə hərəkət etmək üçün yerdəyişmə edir. Beləliklə, A YHH Qanunun 50-ci maddəsinin üçüncü hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
	8 (və ya 9)	8 (və ya 9)		

Sxem № 1.19	Şərh	A	B	
	B ayırıcı zolaqla hərəkət edir. A sol kənar zolaqda B-nin arxası ilə hərəkət edir. Beləliklə, A YHH Qanunun 50-ci maddəsinin üçüncü hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
	8 (və ya 9)	8 (və ya 9)		

Sxem № 1.20	Şərh	A	B
	A ayırıcı zolaqla hərəkət edir. B sol kənar zolaqda A-nın qarşısında hərəkət edir. Beləliklə, A YHH Qanunun 1-ci maddəsinin 14-cü bəndinin və 50-ci maddəsinin üçüncü hissəsinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	B		
	8 (və ya 9)	8 (və ya 9)	

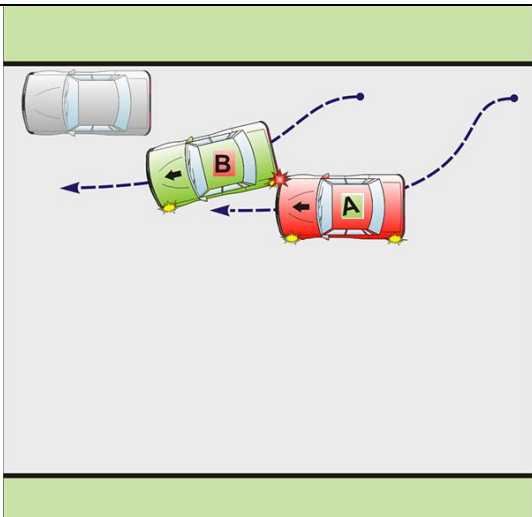
Sxem № 1.21	Şərh	A	B
	B yol çiyini ilə hərəkət edir. A sağ kənar zolaqda B-nin arxası ilə hərəkət edir. Beləliklə, A YHH Qanunun 50-ci maddəsinin üçüncü hissəsinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	B		
	8 (və ya 9)	8 (və ya 9)	

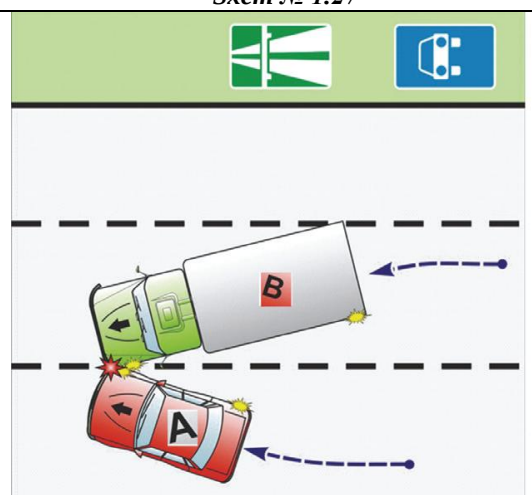
Sxem № 1.22	Şərh	A	B
	A yol çiyini ilə hərəkət edir. B sağ kənar zolaqda A-nın qarşısında hərəkət edir. Beləliklə, A YHH Qanunun 1-ci maddəsinin 8-ci bəndinin və 50-ci maddəsinin üçüncü hissəsinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	B		
	8 (və ya 9)	8 (və ya 9)	

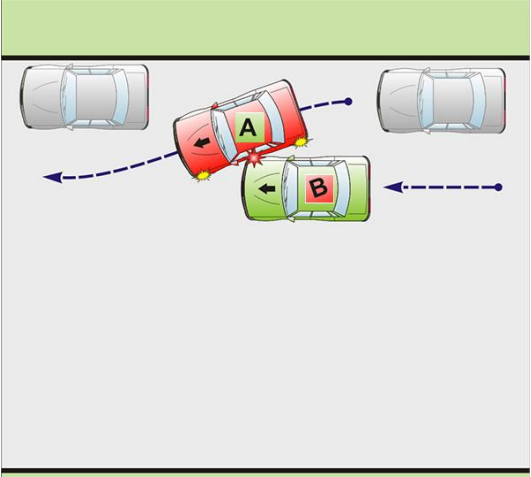
Sxem № 1.23	Şərh	A	B
	A B-nin onu ötməyə başlamasına əmin olmadan eyni istiqamətli yolda növbəti nəqliyyat vasitəsini ötməyə başlayır. Beləliklə, A YHH Qanunun 51.-ci maddəsinin birinci hissəsinin ikinci bəndinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	9 10 11 17		
	B		
	11		

Sxem № 1.24	Şərh	A	B
	A ötməni yerinə yetirərkən sürətini dəyişmədən hərəkət edən B ilə toqquşur. Beləliklə, A YHH Qanunun 51.-ci maddəsinin birinci hissəsinin üçüncü bəndinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	9 11		
	B		
	9 17		

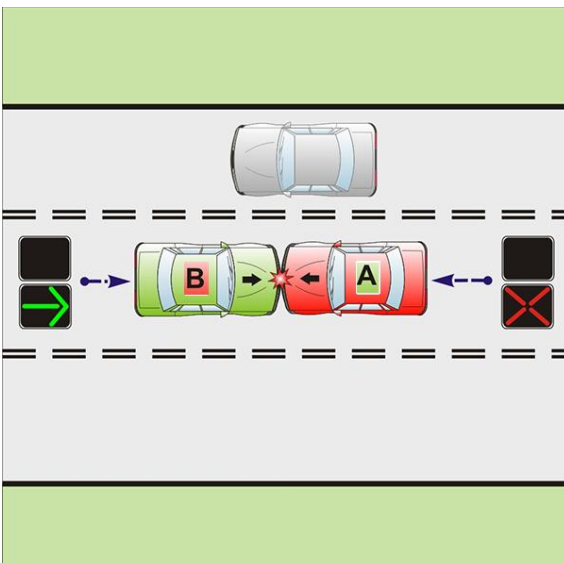
Sxem № 1.25	Şərh	A	B
	B onu ötən A-nı qarşıya buraxmadan hərəkət sürətini artırır və ya yandan olan ara məsafəni kiçildir və bunun nəticəsində nəqliyyat vasitələrinin toqquşması baş verir. Beləliklə, B YHH Qanunun 51.-ci maddəsinin dördüncü hissəsinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	9 11		
	B		
	9 17		

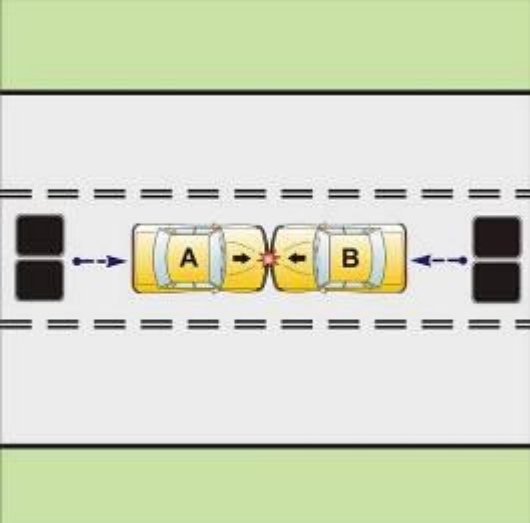
Sxem № 1.26	Şərh	A	B	
	A ötmə, yandan keçmə və ya yerdəyişmə prosesində olan B-ni ötməyə başlayır. Beləliklə, A YHH Qanunun 51-ci maddəsinin birinci hissəsinin ikinci bəndinin və 51-ci maddəsinin beşinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	<table><tr><th>A</th><th>B</th></tr><tr><td>11</td><td>9 11</td></tr></table>			A
A	B			
11	9 11			

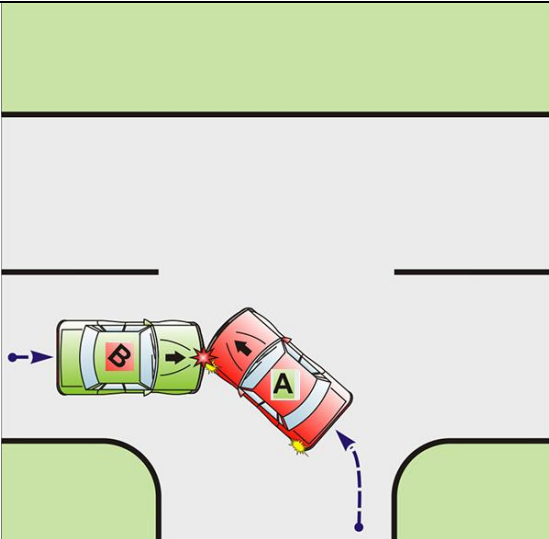
Sxem № 1.27	Şərh	A	B	
	5.1 və 5.3 nişanları ilə işarələnmiş avtomagistralda və ya avtomobillər üçün yolda eyni istiqamətdə hərəkət edən B (icazə verilən maksimum kütləsi 3.5 tondan çox olan yük avtomobili) və A eyni zamanda yerdəyişmə edir: A sağ zolağa, B isə üçüncü və ya sonrakı zolağa. Beləliklə, A YHH Qanunun 42-ci maddəsinin beşinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
9 10	9 10 17			

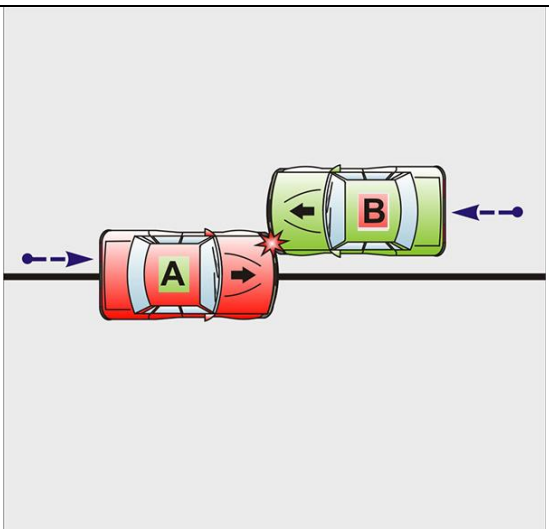
Sxem № 1.28	Şərh	A	B	
	A dayanacaqdan (duracaqda) yola çıxır və öz zolağı ilə hərəkət edən B-yə yol vermir. Beləliklə, A YHH Qanunun 42-ci maddəsinin dördüncü hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
	2 (və ya 4)			

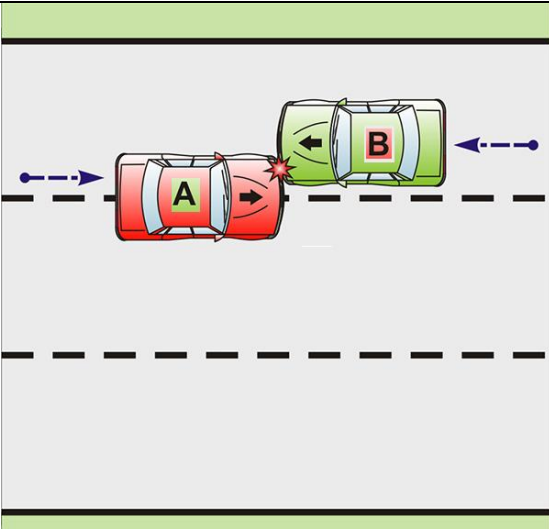
II. Əks istiqamətlərdə hərəkət edən nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti zamanı baş verən yol nəqliyyat hadisələri

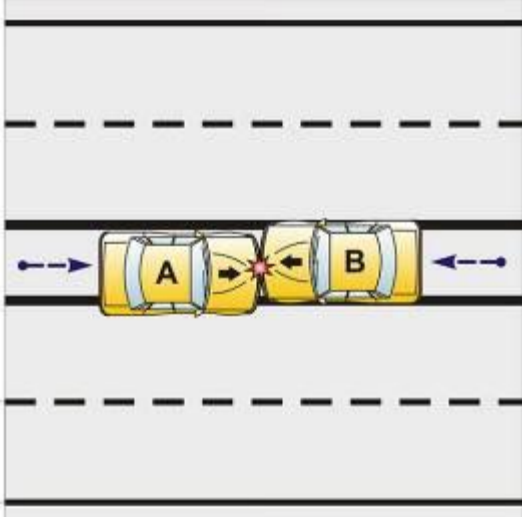
Sxem № 2.1	Şərh	A	B	
	A hərəkət hissəsinin hərəkət istiqaməti dəyişə bilən zolağına çıxır. B həmin zolaqda qarşılıqlı svetoforun icazə signalında hərəkət edir. Beləliklə, A YHH Qanunun 59-cu maddəsinin səkkizinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	<table><tr><th>A</th><th>B</th></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>			A
A	B			

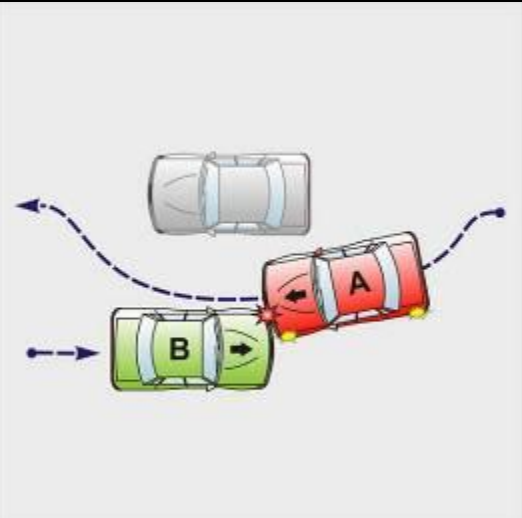
Sxem № 2.2	Şərh	A	B	
	A və B hərəkət hissəsinin 1.9 nişanlama xətti ilə işarələnmiş, qarşılıqlı svetoforun siqnallarının sönməsi ilə hərəkət istiqaməti dəyişə bilən zolaqda hərəkət edirlər. Beləliklə, A və B YHH Qanunun 59-cu maddəsinin səkkizinci hissəsinin tələblərini pozurlar.	1/2	1/2	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B

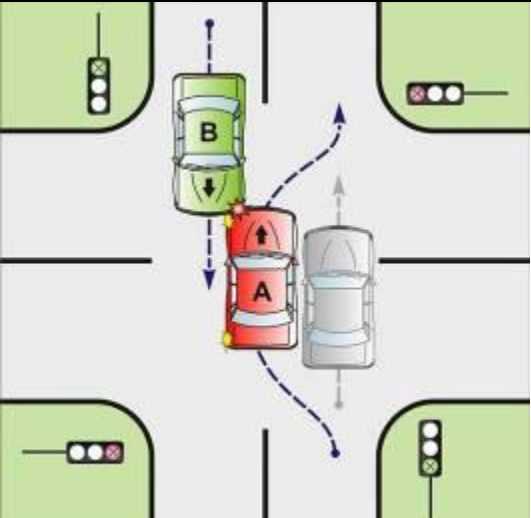
Sxem № 2.3	Şərh	A	B
	A hərəkət hissəsinin kəsişməsindən çıxarkən əks istiqamətli hərəkət zolağına çıxır və B ilə toqquşur. Beləliklə, A YHH Qanunun 42-ci maddəsinin altıncı hissəsinin və 42-ci maddəsinin yeddinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	13 16		

Sxem № 2.4	Şərh	A	B
	B öz zolağı ilə düzünə hərəkət edir. A əks istiqamətli hərəkət üçün nəzərdə tutulmuş yolla onun qarşısına çıxır. Beləliklə, A YHH Qanunun 49-cu maddəsinin ikinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	16		

Sxem № 2.5	Şərh	A	B
	B üç hərəkət zolağı olan yolun sağ kənar zolağı ilə hərəkət edir. A bu zolağa çıxır. Beləliklə, A YHH Qanunun 49-cu maddəsinin üçüncü hissəsinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	16		

Sxem № 2.6	Şərh	A	B	
	A və B ayırıcı zolaqla hərəkət edirlər. Beləliklə, A və B YHH Qanunun 1-ci maddəsinin 14-cü bəndinin tələblərini pozurlar.	1/2	1/2	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	<table><tr><th>A</th><th>B</th></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>			A
A	B			

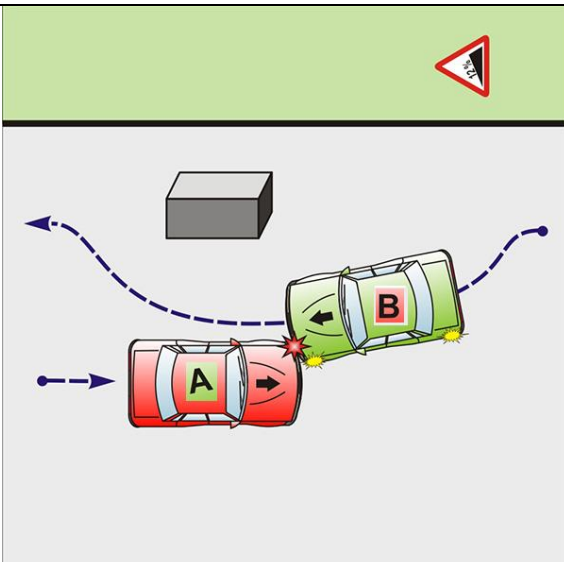
Sxem № 2.7	Şərh	A	B	
	A ötmə zamanı qarşıdan gələn nəqliyyat vasitələri üçün təhlükənin olub-olmamasına əmin olmur və bu da B ilə toqquşmaya gətirib çıxarır. Beləliklə, A YHH Qanunun 51-ci maddəsinin birinci hissəsinin üçüncü bəndinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	<table><tr><th>A</th><th>B</th></tr><tr><td>11 16</td><td></td></tr></table>			A
A	B			
11 16				

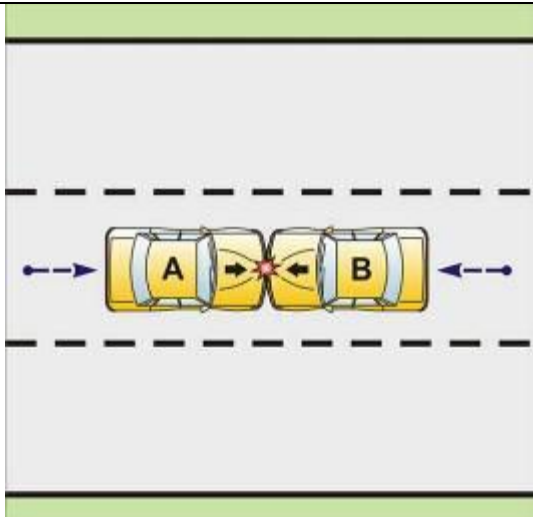
Sxem № 2.8	Şərh	A	B	
	A nizamlanan yolayrıcında ötmə zamanı əks istiqamətli hərəkət zolağına keçir və B ilə toqquşur. Beləliklə, A YHH Qanunun 51-ci maddəsinin beşinci hissəsinin birinci bəndinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	<table><tr><th>A</th><th>B</th></tr><tr><td>11 16</td><td></td></tr></table>			A
A	B			
11 16				

Sxem № 2.9	Şərh	A	B
	A nizamlanmayan yolaırcında baş yol olmayan yolla hərəkət edərkən ötmə zamanı əks istiqamətli hərəkət zolağına keçir və B ilə toqquşur. Beləliklə, A YHH Qanunun 51-ci maddəsinin beşinci hissəsinin birinci bəndinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	11 16		

Sxem № 2.10	Şərh	A	B
	A ötən və ya maneənin yanından keçən nəqliyyat vasitəsinin ötür və B ilə toqquşur. Beləliklə, A YHH Qanunun 51-ci maddəsinin beşinci hissəsinin dördüncü bəndinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	11 16		

Sxem № 2.11	Şərh	A	B
	A yoxuşun axırında və ya yolun məhdudiyyətli görünüşlü digər sahəsində əks istiqamətli hərəkət zolağına çıxmaqla ötməni yerinə yetirir və B ilə toqquşur. Beləliklə, A YHH Qanunun 51-ci maddəsinin beşinci hissəsinin beşinci bəndinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	11 16		

Sxem № 2.12	Şərh	A	B	
	A enişlə aşağı hərəkət edir və maneə olan yolda yoxuşla yuxarı gedən nəqliyyat vasitəsinə yol vermir. Beləliklə, A YHH Qanunun 51-ci maddəsinin yeddinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	<table><tr><th>A</th><th>B</th></tr><tr><td></td><td>10 16</td></tr></table>			A
A	B			
	10 16			

Sxem № 2.13	Şərh	A	B	
	A üç hərəkət zolağı olan yolda orta zolaqla hərəkət edir. B də həmin zolaqda hərəkət edir. Beləliklə, A və B YHH Qanunun 49-cu maddəsinin üçüncü hissəsinin tələblərini pozurlar.	1/2	1/2	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B

III. Nəqliyyat vasitələrinin bir birinə doğru bucaq altında hərəkəti zamanı baş verən yol nəqliyyat hadisələri

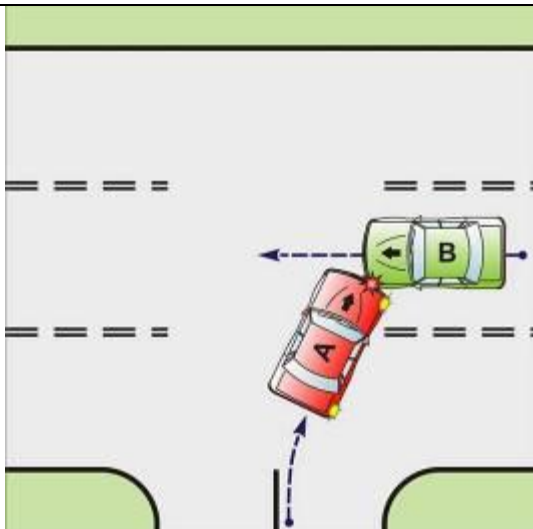
Sxem № 3.1	Şərh	A	B	
	A sola dönməni yerinə yetirir, B isə sağ kənar zolaqdan (tормozlama zolağının olduğu halda) sağa dönməni yerinə yetirir. Beləliklə, A YHH Qanunun 77-ci maddəsinin dördüncü bəndinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	<table><tr><th>A</th><th>B</th></tr><tr><td>13</td><td>12</td></tr></table>			A
A	B			
13	12			

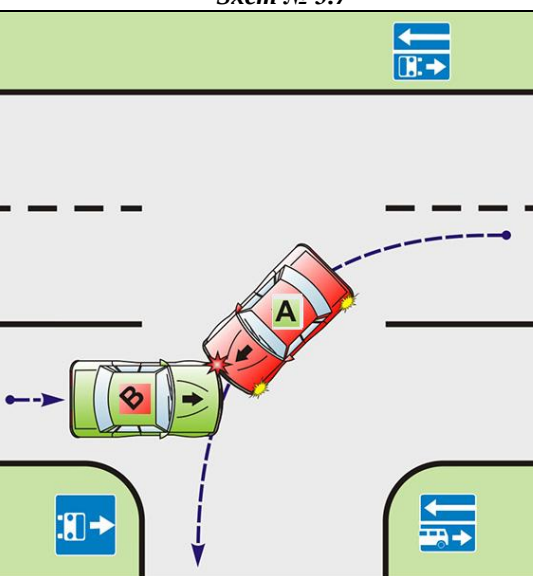
Sxem № 3.2	Şərh	A	B	
	B svetoforun və ya nizamlayıcının icazə verən signalında, A isə qadağa signalında keçir. Beləliklə, A YHH Qanunun 60-cı maddəsinin ikinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	<table><tr><th>A</th><th>B</th></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>			A
A	B			

Sxem № 3.3	Şərh	A	B
	A sürətləndirmə zolağından istifadə etmədən baş yola çıxır. B baş yolla düzünə hərəkət edir. Beləliklə, A YHH Qanunun 42-ci maddəsinin yeddinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	B		
	12		

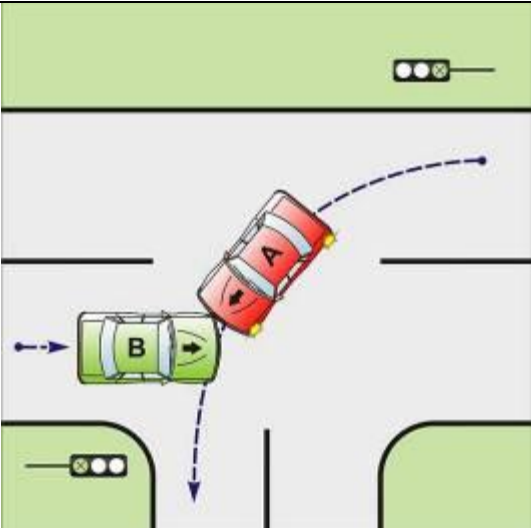
Sxem № 3.4	Şərh	A	B
	A B-dən solda olduğu halda sağa dönr, B isə sola dönr. Beləliklə, A və B YHH Qanunun 42-ci maddəsinin altıncı hissəsinin birinci bəndinin tələblərini pozurlar.	1/2	1/2
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	B		
	12	13 17	

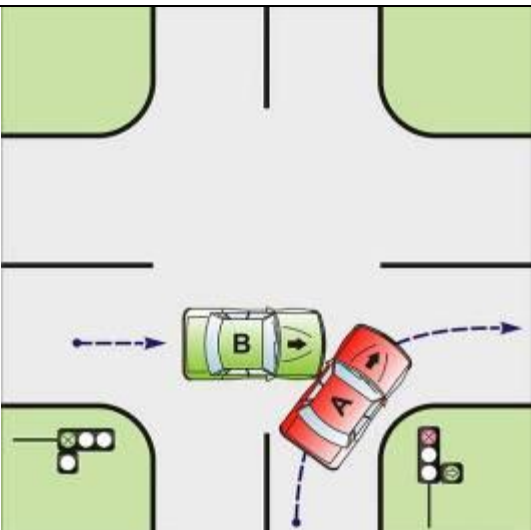
Sxem № 3.5	Şərh	A	B
	B əks istiqamətli hərəkət zolağı ilə hərəkət edir və sola dönrən A ilə toqquşur. Beləliklə, B YHH Qanunun 49-cu maddəsinin ikinci hissəsinin, A isə 42-ci maddəsinin birinci hissəsinin tələblərini pozurlar.	1/2	1/2
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	B		
	13	11 16	

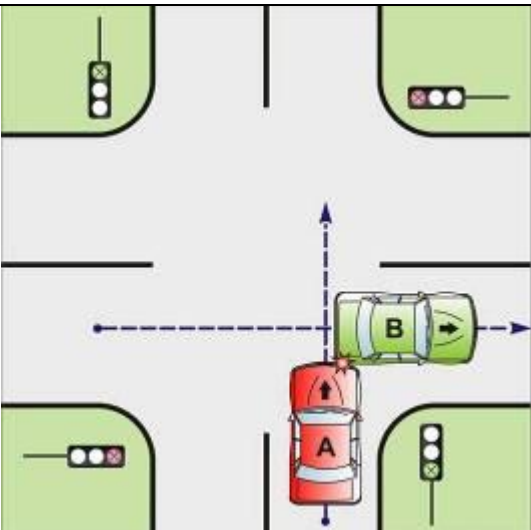
Sxem № 3.6	Şərh	A	B	
	B hərəkət hissəsinin 1.9 üfiqi nişanlanma xətti (reversiv hərəkətlə nizamlanma) ilə nişanlanmış orta zolağı ilə hərəkət edir. A kəsişən yoldan sağa dönərək bu zolağa daxil olur. Bu halda A YHH Qanunun 69-cu maddəsinin yeddinci hissəsinin dördüncü bəndinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
	12			

Sxem № 3.7	Şərh	A	B	
	B 5.9, 5.10.1, 5.10.3 nişanları ilə işarələnmiş marşrut nəqliyyat vasitələri üçün nəzərdə tutulmuş zolaqla hərəkət edir. A sola döndür. Beləliklə, A YHH Qanunun 77-ci maddəsinin 4-cü hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	<table><tr><th>A</th><th>B</th></tr><tr><td>13</td><td></td></tr></table>			A
A	B			
13				

Sxem № 3.8	Şərh	A	B	
	B 5.9, 5.10.1, 5.10.3 nişanları ilə işarələnmiş marşrut nəqliyyat vasitələri üçün nəzərdə tutulmuş zolaqla hərəkət edir. A baş yola çıxarkən sola döndür. Beləliklə, A YHH Qanunun 77-ci maddəsinin birinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	<table><tr><th>A</th><th>B</th></tr><tr><td>13 17 18</td><td></td></tr></table>			A
A	B			
13 17 18				

Sxem № 3.9	Şərh	A	B
	A svetoforun yaşıl işığında sola və ya geriyə dönərkən qarşıdan düzünə hərəkət edən B-yə yol vermir. Beləliklə, A YHH Qanunun 76-cı maddəsinin birinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	B		
	13 (və ya 14)		

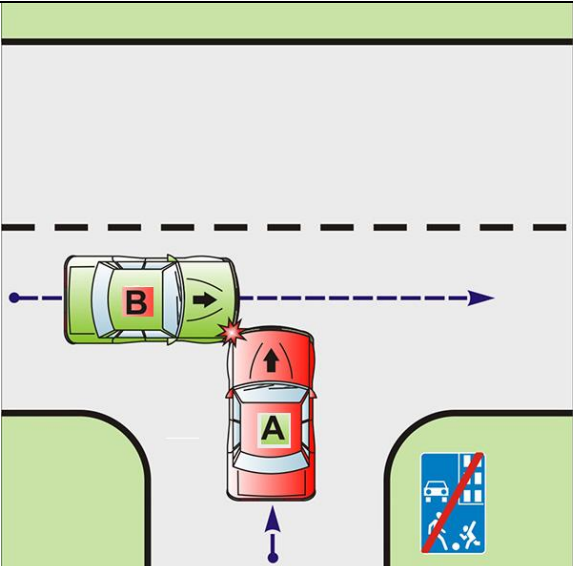
Sxem № 3.10	Şərh	A	B
	A svetoforun qırmızı siqnalı ilə eyni vaxtda əlavə bölməsində yandırılmış ox işarəsi istiqamətində sağa dönür və svetoforun yaşıl siqnalında hərəkət edən B-yə yol vermir. Beləliklə, A YHH Qanunun 76-cı maddəsinin ikinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	B		
	12 17		

Sxem № 3.11	Şərh	A	B
	A svetoforun icazə siqnalında hərəkət edir və yol ayrıcında hərəkəti başa çatdırmaqda olan B-yə yol vermir. Beləliklə, A YHH Qanunun 76-cı maddəsinin beşinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	B		

Sxem № 3.12	Şərh	A	B	
	Eyni əhəmiyyətli olmayan yolların kəsişdiyi yolayrıcında A baş yolla hərəkət edən B-yə yol vermir. Beləliklə, A YHH Qanunun 77-ci maddəsinin birinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
	18			17

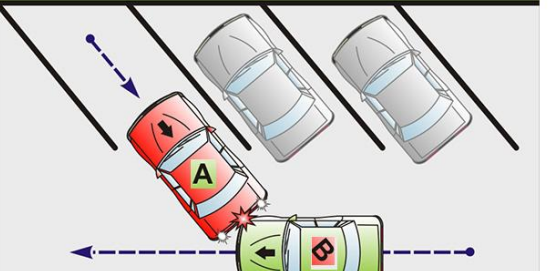
Sxem № 3.13	Şərh	A	B	
	Eyni əhəmiyyətli yolların kəsişdiyi yolayrıcında A sağdan yaxınlaşan B-yə yol vermir. Beləliklə, A YHH Qanunun 77-ci maddəsinin üçüncü hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	<table><tr><th>A</th><th>B</th></tr><tr><td></td><td>17</td></tr></table>			A
A	B			
	17			

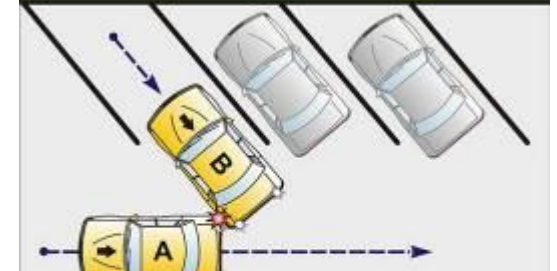
Sxem № 3.14	Şərh	A	B	
	B yanıb-sönən sarı signal olan baş yolla hərəkət edir. A yanıb-sönən sarı signal olan ikinci dərəcəli yolla hərəkət edir. Beləliklə, A YHH Qanunun 75-ci maddəsinin dördüncü hissəsinin və 77-ci maddəsinin birinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	<table><tr><th>A</th><th>B</th></tr><tr><td>18</td><td></td></tr></table>			A
A	B			
18				

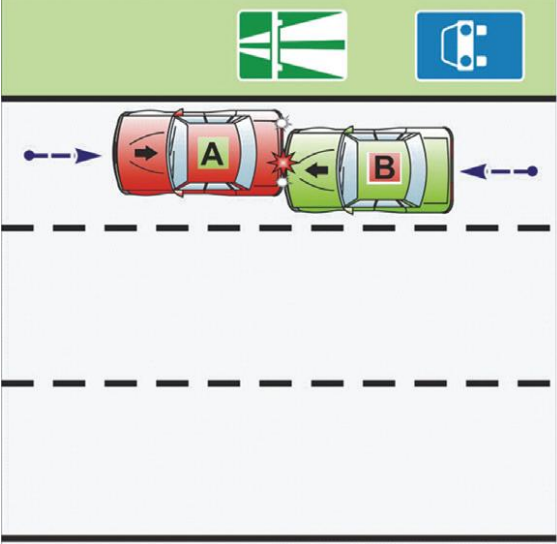
Sxem № 3.15	Şərh		A	B
	B yaşayış zonasına bitişik yolla hərəkət edir. A yaşayış zonasından bu yola çıxır. Beləliklə, A YHH Qanunun 45-ci maddəsinin üçüncü hissəsinin tələblərini pozur.		1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A	B		
	4			

IV. Nəqliyyat vasitələrinin geriye hərəkəti zamanı baş verən yol nəqliyyat hadisələri

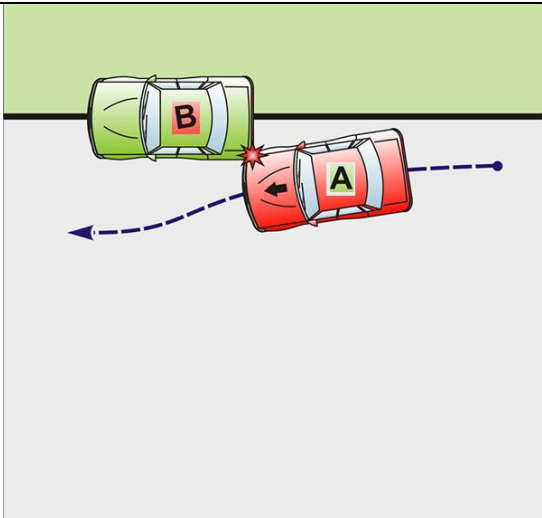
Sxem № 4.1	Şərh	A	B
	A geriye hərəkət edir. B ya dayanıb, ya da hərəkət edir. Beləliklə, A YHH Qanunun 42-ci maddəsinin on üçüncü hissəsinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	B		
	15		

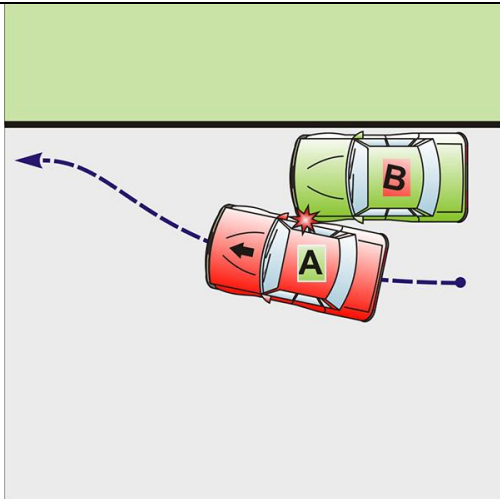
Sxem № 4.2	Şərh	A	B
	A səkinin kənarındakı dayanacaqdan geriye hərəkət edərək çıxır. B yolla hərəkət edir. Beləliklə, A YHH Qanunun 42-ci maddəsinin on üçüncü hissəsinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	B		
	2 (və ya 4) 15		

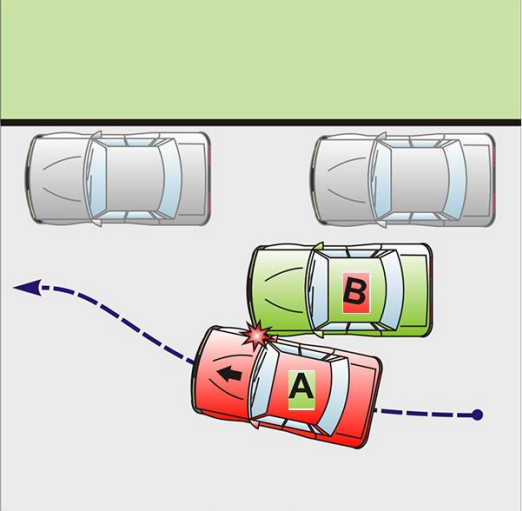
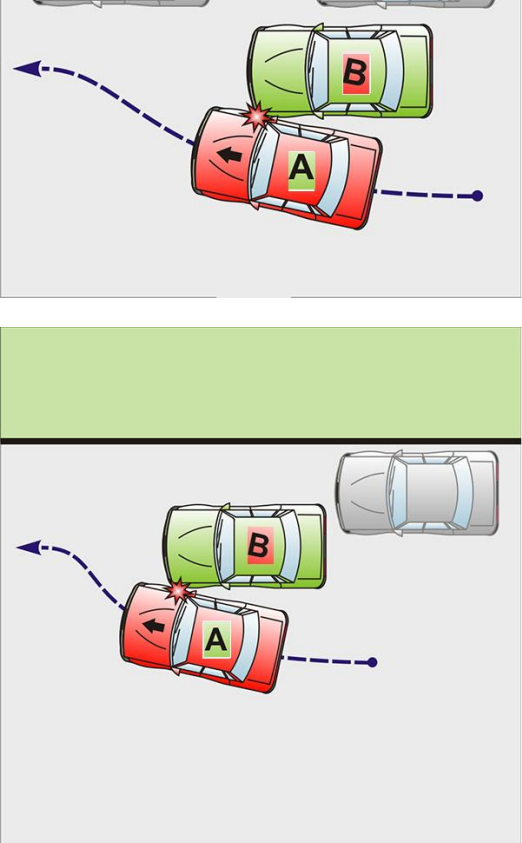
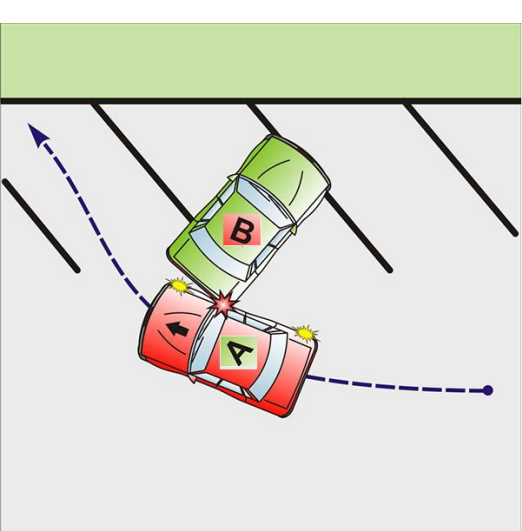
Sxem № 4.3	Şərh	A	B
	B səkinin kənarındakı dayanacaqdan geriye hərəkət edərək çıxır. Bu zaman A yolla geriye hərəkət edir. Beləliklə, B YHH Qanunun 42-ci maddəsinin on üçüncü hissəsinin tələblərini pozur.	1/2	1/2
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	B		
	15		2 (və ya 4) 15

Sxem № 4.4	Şərh	A	B
	A avtomagistralda və ya 5.3 nişanı ilə işarələnmiş yolda geriyə hərəkət edir. B isə öz zolağı ilə hərəkət edir. Beləliklə, A YHH Qanunun 43-cü maddəsinin ikinci hissəsinin beşinci bəndinin tələblərini pozur.	1	0
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi		
	A		
	B		
	15		

V. Dayanan nəqliyyat vasitəsi ilə qarşılaşan zamanı baş verən yol nəqliyyat hadisələri

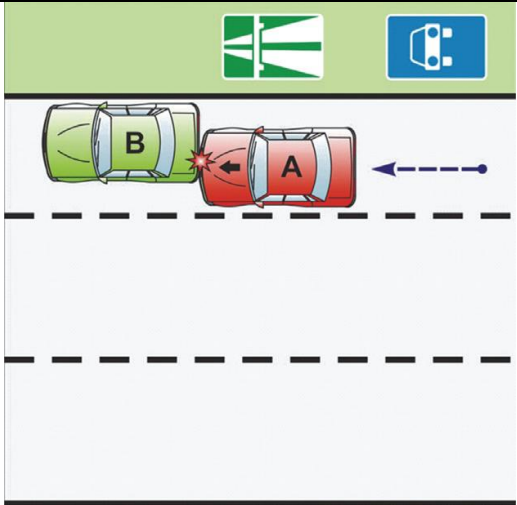
Sxem № 5.1	Şərh	A	B	
	B YHH Qanunun tələblərinə uyğun şəkildə parklama edib. A-nın sürücüsü dayanacaqdan çıxarkən B ilə toqquşur. Beləliklə, A YHH Qanunun 42-ci maddəsinin birinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	<table><tr><th>A</th><th>B</th></tr><tr><td>2 (və ya 4) 19</td><td>1</td></tr></table>			A
A	B			
2 (və ya 4) 19	1			

Sxem № 5.2	Şərh	A	B		
	A dayanmaq (durmaq) üçün manevr edərkən YHH Qanunun tələblərinə uyğun şəkildə parklama etmiş B ilə toqquşur. Beləliklə, A YHH Qanunun 42-ci maddəsinin birinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0		
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi				
	<table><tr><th>A</th><th>B</th></tr><tr><td>3 (və ya 5) 19</td><td>1</td></tr></table>			A	B
A	B				
3 (və ya 5) 19	1				

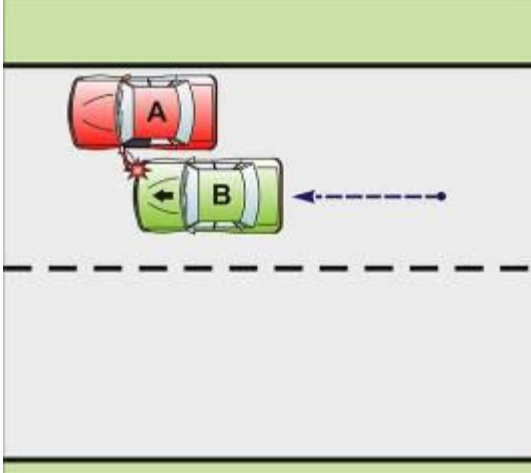
Sxem № 5.3	Şərh	A	B
	A dayanmaq (durmaq) üçün manevr edərkən YHH Qanunun tələblərinə uyğun olmayan şəkildə parklama etmiş B ilə toqquşur. Beləliklə, A YHH Qanunun 42-ci maddəsinin birinci hissəsinin tələblərini pozur.		
YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A	B	
	3 (və ya 5) 19	1	1
			

Sxem № 5.4	Şərh	A	B	
	B yol kənarının mövcudluğu şəraitində yolun kifayət qədər görünən sahəsində hərəkət hissəsində dayanıb. A hərəkət təhlükəsizliyini təmin etməyərək B ilə toqquşur. Beləliklə, A YHH Qanunun 50-ci maddəsinin birinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
	19			

Sxem № 5.5	Şərh	A	B	
	B ikinci cərgədə dayanıb. A hərəkətin təhlükəsizliyini təmin edə bilmir və B ilə toqquşur. Beləliklə, A YHH Qanunun 50-ci maddəsinin birinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
	19			

Sxem № 5.6	Şərh	A	B	
	B 5.1 və 5.3-lə işarələnmiş avtomagistralda və ya avtomobillər üçün yolda dayanmaq üçün xüsusi nəzərdə tutulmuş meydançadan kənarda dayanıb. A öz hərəkət zolağı ilə hərəkət edir. Beləliklə, B YHH Qanunun 50-ci maddəsinin birinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
19	1			

Sxem № 5.7	Şərh	A	B	
	A nəqliyyat vasitəsinin öz-özünə hərəkəti də daxil olmaqla digər zəruri tədbirlər görməyib və bu da onun B ilə toqquşmasına səbəb olub. Beləliklə, A YHH Qanunun 52-ci maddəsinin doqquzuncu hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
	1 19			1 8 20

Sxem № 5.8	Şərh	A	B	
	A hərəkətin təhlükəsizliyini təmin etmədən dayanaraq qapını açıb. Nəticədə B A ilə toqquşur. Beləliklə, B YHH Qanunun 52-ci maddəsinin səkkizinci hissəsinin tələblərini pozur.	1	0	
	YNH barədə bildirişin 14-cü bəndi			
	A			B
	1 17			